

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 456/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPAREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/38/2022 a jeho uzneseniu z 19. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/38/2022 a jeho uznesením z 19. júla 2022. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa tiež, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal krajskému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu. Zároveň požaduje priznať mu primerané finančné zadost'učinenie, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej centrály osobitných druhov kriminality, odboru finančného vyšetrovania (ďalej len „vyšetrovateľ“) pod ČVS: PPZ-192/NCK-OFV-BA-2022 z 25. marca 2022

trestne stíhaný pre spáchanie obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona v súbehu s pokračujúcim obzvlášť závažným zločinom legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 a 2 písm. a) a c) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona.

3. Uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10Tp/22/2022 z 28. marca 2022 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 1Tpo/23/2022 z 25. apríla 2022 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

4. Podaním doručeným (elektronicky) Krajskej prokuratúre v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) 1. júna 2022 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu.

5. O tejto žiadosti rozhodol okresný súd 16. júna 2022 uznesením č. k. 10Tp/35/2022 tak, že ju zamietol. Zároveň súd prvého stupňa písomný sľub sťažovateľa ako náhradu za väzbu neprijal a rovnako jeho väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

6. Sťažnosť, ktorú proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ 30. júna 2022, krajský súd napadnutým uznesením č. k. 3Tpo/38/2022 z 19. júla 2022 zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu a konaniu krajského súdu, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, a to z dôvodov (i) neprimerane dlhého rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, (ii) nedostatočného vysporiadania sa s namietanou nedôvodnosťou trestného stíhania, (iii) nedostatočného odôvodnenia naplnenia väzobného dôvodu útekovvej väzby a (iv) nenahradenia väzby napriek naplneniu zákonných podmienok pre jej navrhované nahradenie.

8. V prvom rade sťažovateľ namietal, že celková dĺžka konania o ním podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá podľa jeho výpočtu trvala 2 mesiace a 3 dni od podania žiadosti po doručenie mu druhostupňového rozhodnutia, nezodpovedala požiadavke urýchlenosti rozhodnutia o takomto návrhu vyplývajúcej z čl. 5 ods. 4 dohovoru v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

9. Sťažovateľ upresnil, že od podania žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu 1. júna 2022 od nariadenia termínu jeho výsluchu uplynulo 15 dní. Následne „čakal“ ďalších 14 dní, kým mu bolo doručené písomné vyhotovenie prvostupňového rozhodnutia, a po podaní písomného odôvodnenia riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu okresného súdu krajský súd o sťažnosti rozhodol po 17 dňoch a až o 16 dní neskôr doručil napadnuté (druhostupňové) rozhodnutie obhajcovi sťažovateľa.

10. Na podporu svojich tvrdení sťažovateľ poukázal na rozsudky ESLP Karlin proti Slovenskej republike z 28. júna 2011 k sťažnosti č. 41238/05 a Osváthová proti Slovenskej republike z 21. decembra 2010 k sťažnosti č. 15684/05, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1Tost/7/2021 zo 14. apríla 2021.

11. Protiústavnosť napádaného rozhodnutia sťažovateľ nachádza aj v nedostatočnom vysporiadaní sa krajského súdu s dôvodnosťou trestného stíhania a nereagovaním na argumenty sťažovateľa

týkajúce sa skutočností vyplývajúcich z dovtedy vykonaného dokazovania, ktoré mali potvrdzovať pravdivosť jeho obhajobných tvrdení.

12. Sťažovateľ súdom konajúcim o jeho osobnej slobode vytkol, že tieto jeho ponechanie vo väzbe odôvodňovali potrebou vykonania ďalších dôkazov, avšak bez toho, aby tieto jasne, určito a konkrétne označili, prípadne uviedli, výsluchy ktorých osôb by mohli byť kľúčové pre odstránenie naznačovaných pochybností o dôvodnosti trestného stíhania. Sťažovateľ uviedol, že jediný svedok, ktorý by mohol podrobne objasniť „*nevyjasnené vzťahy medzi osobami, ktoré vystupujú v pozícii spoločníkov a štatutárov zainteresovaných spoločností*“ a na ktorého sa viacerí svedkovia odvolávali, je dlhodobo v zahraničí a jeho výsluch nebude v dohľadnej dobe možné uskutočniť. K tejto skutočnosti sa však krajský súd nevyjadril. Uznesenia okresného súdu a krajského súdu preto sťažovateľ považuje za zmätočné, arbitrárne, nepreskúmateľné pre neuvedenie dôvodov, a tým nezákonné a ústavne nekonformné.

13. Podľa názoru sťažovateľa dovtedy vykonané vyšetrovanie do určitej miery potvrdzovalo pravdivosť jeho obhajobných tvrdení a v spojení s faktorom plynutia času a doktrínou zostrených dôvodov na pokračovanie väzby to malo vyústiť do rozhodnutia o osobnej slobode v jeho prospech, čo sa ale nestalo.

14. Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd v napadnutom uznesení konal, postupoval a rozhodol svojvoľne, arbitrárne a ústavne nekonformne, keď nesprávne vyhodnotil okolnosti týkajúce sa osoby sťažovateľa odôvodňujúce naplnenie väzobného dôvodu útekovej väzby a zároveň prehliadol dôležité skutočnosti, ktoré dostatočne vyvracajú obavu z možného útoku a následného vyhýbania sa trestnému stíhaniu. Sťažovateľ poukázal na viaceré skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru negovali možnosť konštatovania existencie dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Slovom sťažovateľa krajský súd väzbu podľa označeného ustanovenia Trestného poriadku odôvodnil spochybnením významu predloženej zmluvy o prenájme bytu a ničím nepodloženým vyzdvihnutím rodinných väzieb sťažovateľa v Ruskej federácii a nijako neoveroval počet vycestovaní sťažovateľa do Ruska, prípadne do iných krajín nahliadnutím do cestovného pasu. Rovnako sa krajský súd nijako nezaoberal ani dôvodom sťažovateľom vykonaných finančných operácií, ktoré mohli pôsobiť podozrivo, ale v konečnom dôsledku boli jednoducho predvídateľné.

15. Spôsob, akým krajský súd ustálil existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, považuje sťažovateľ za rozporný so zásadou prezumpcie neviny, pretože prezumuje fiktívnosť zmlúv o pôžičke, ktoré by sa však mali považovať za platné, až kým nie je preukázaný opak.

16. Sťažovateľ prízvukoval, že útekovú väzbu nie je možné v zmysle judikatúry ústavného súdu a EŠLP založiť len na abstraktnej úvahe spočívajúcej v tom, že je sťažovateľ cudzím štátnym príslušníkom s trvalým pobytom mimo územia Slovenskej republiky. Podstatným podľa sťažovateľa bolo, že má na území dlhodobý pobyt, na základe ktorého je už oprávnený žiadať aj o slovenské občianstvo, že býva spolu s manželkou, ktorá študuje v Bratislave, v prenajatom byte na základe písomnej zmluvy o prenájme, že finančné prostriedky na zahraničných účtoch boli v tej dobe zablokované a že všetky podľa krajského súdu podozrivé finančné transakcie vykonal v zmysle zmlúv o pôžičke, ktorých fiktívnosť sa dovtedy nepodarilo preukázať. Navyše, sťažovateľ sám navrhol, že odovzdá cestovný pas, čo by spolu s uložením ďalších primeraných povinností

a obmedzení a dohľadom probačného a mediačného úradníka úplne eliminovalo akúkoľvek obavu z jeho úteku.

17. Ako nedostatočné sťažovateľ vníma aj odôvodnenie krajského súdu v súvislosti s odôvodnením nemožnosti nahradenia väzby inými zákonnými prostriedkami, ktoré nepovažoval za dostatočné záruky. Pokiaľ krajský súd nezistil v danej veci preukázanie výnimočných okolností ako podmienky nahradenia väzby pri stíhaní za obzvlášť závažný zločin, podľa názoru sťažovateľa tento pojem krajský súd vykladá príliš reštriktívne a pritom vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí nahradenie väzby do budúca vo veci sťažovateľa pripustil. Za výnimočné okolnosti v jeho veci sťažovateľ považuje napríklad absolútnu neochotu kľúčového svedka vypovedať, vstup poškodenej obchodnej spoločnosti do likvidácie, ako aj nevedomosť zástupcov dotknutých obchodných spoločností o okolnostiach zmeny konateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ]

18. Sťažovateľ aj naďalej zastáva názor, že všetky podľa názoru krajského súdu dôvodné obavy z možného úteku sťažovateľa vyjadrené v napádanom uznesení bolo a stále je možné odstrániť uložením primeraných povinností a obmedzení, v rámci ktorých by musel napríklad odovzdať svoj cestovný pas, ako aj nariadením kontroly technickými prostriedkami. Sťažovateľ preto rozhodnutie krajského súdu považuje za zmätočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, a tým aj za nezákonné a ústavne nekonformné aj z dôvodu, že sa dostatočne nevysporiadalo s možnosťou nahradenia väzby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

19. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru a podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/38/2022 a jeho uznesením z 19. júla 2022, ku ktorému malo dôjsť neprimerane dlhým rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, nedostatočným vysporiadaním sa s namietanou nedôvodnosťou trestného stíhania, nedostatočným odôvodnením naplnenia väzobného dôvodu útekovej väzby a nenahradením väzby napriek naplneniu zákonných podmienok pre takéto rozhodnutie.

20. Ústavný súd rešpektuje prax ESĽP, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy, a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru), ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predĺžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným priet'ahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene (čl. 5 ods. 4 dohovoru) (k uvedenému pozri napr. Khudoyorov v. Rusko, č. 6847/02, rozsudok ESĽP z 8. 11. 2005, body 124 125, 172 174 a 193; Öcalan v. Turecko,

č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 5. 2005, body 83, 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESLP z 26. 10. 2006, body 103 a 115).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu v súvislosti s požiadavkou na bezodkladné a urýchlené rozhodnutie o osobnej slobode postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/38/2022:

21. Súčasťou základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktoré sa týkajú práva na osobnú slobodu, je aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (pozri napr. III. ÚS 7/00, II. ÚS 642/2017, I. ÚS 299/2019).

22. Podľa judikatúry ESLP väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „*speedily*“ a francúzsky výraz „*bref délai*“ (v slovenskom preklade „*urýchlene*“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, bod 55).

23. Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, im zároveň poskytuje aj právo na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, bod 33 – bod 36, m. m. I. ÚS 18/03).

24. Ústavný súd už vo svojej judikatúre k rozhodovaniu všeobecných súdov o väzbe obvineného uviedol, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatoval, že požiadavke, aby príslušný súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 147/2011, I. ÚS 276/2019, I. ÚS 299/2019, II. ÚS 86/2019).

25. Z ústavnej sťažnosti, z priložených príloh a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu adresovanú krajskej prokuratúre podal elektronicky 1. júna 2022. Vysvetlil, že žiadosť podal krajskej prokuratúre z dôvodu, že Okresná prokuratúra Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) ako príslušná v tejto veci nedisponovala vlastnou elektronickou schránkou. Prvostupňovému súdu bola táto žiadosť sťažovateľa predložená okresnou prokuratúrou (spolu so svojím negatívnym stanoviskom, t. j. žiadosti nevyhoveli) 6. júna 2022. Okresný súd o nej rozhodol 16. júna 2022 uznesením č. k. 10Tp/35/2022. Sťažovateľovi bolo prvostupňové rozhodnutie doručené 28. júna 2022 a jeho obhajcovi 30. júna 2022. V ten istý deň (30. júna 2022) obhajca sťažovateľa zaslal písomné dôvody sťažnosti proti uzneseniu okresného

súdu. Podľa informácie získanej ústavným súdom bol spisový materiál okresným súdom odoslaný na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa krajskému súdu 6. júla 2022 (doručený druhostupňovému súdu 7. júla 2022), ktorý o nej rozhodol uznesením č. k. 3Tpo/38/2022 z 19. júla 2022. K expedovaniu napadnutého rozhodnutia pristúpil krajský súd 1. augusta 2022.

26. Z uvedeného chronologického prehľadu vyplýva, že celková doba, po ktorú vecou disponoval krajský súd, a teda počas ktorej mohol reálne ovplyvniť dĺžku trvania konania o nej, predstavovala 25 dní (resp. 28 dní vrátane doručovania rozhodnutia obhajcovi sťažovateľa). Ide zjavne o lehotu nepresahujúcu jeden mesiac (na jednom stupni), ktorá je z hľadiska zabezpečenia ochrany práva na urýchlené rozhodnutie o osobnej slobode stabilnou judikatúrou ústavného súdu dlhodobo akceptovaná (pozri bod 24 odôvodnenia tohto rozhodnutia), t. j. zodpovedajúca požiadavkám čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru. Vzhľadom na túto okolnosť ústavný súd v danej veci zotrval na tomto závere aj napriek sťažovateľom predostretej argumentácii spočívajúcej v poukázaní na rozhodnutia ESLP, v ktorých dôvodom vyslovenia porušenia práva na urýchlené rozhodnutie o osobnej slobode bola dĺžka konania predstavujúca kratšie obdobie, ako to bolo v jeho prípade.

27. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že krajskému súdu rozhodne nemožno pripísať na vrub postup (dĺžku konania) okresného súdu a ani postup okresnej prokuratúry súvisiaci so žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorých rýchlosť súd druhého stupňa ovplyvniť nemohol. Zodpovednosť súdu za urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia osobnej slobody (podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru) nastupuje až doručením (po doručení) takejto žiadosti (príp. spisového materiálu pre účely rozhodnutia o opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu) do dispozície príslušného orgánu (súdu). Až v danom okamihu má príslušný súd možnosť reálne ju preskúmať a konať o nej.

28. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

29. S prihliadnutím na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

30. Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ postup okresného súdu procesne perfektným spôsobom nenamieta, t. j. v návrhu na rozhodnutie (ktorým je ústavný súd viazaný podľa § 45 zákona o ústavnom súde) nežiadal vysloviť porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, čl. 5 ods. 4 dohovoru a podľa čl. 9 ods. 4 paktu postupom okresného súdu v súvislosti s požiadavkou urýchleného rozhodovania o osobnej slobode, avšak ak by tak urobil, opäť by ústavnému súdu neostávalo iné,

ako ústavnú sťažnosť v príslušnej časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, keďže ani okresný súd svojím postupom v trvaní 30 dní konformnú lehotu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu neprekročil.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu nedostatočným odôvodnením uznesenia krajského súdu č. k. 3Tpo/38/2022 z 19. júla 2022:

31. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na urýchlenú súdnu kontrolu zákonnosti jeho väzby, s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenia obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (m. m. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018).

32. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí splňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sú prenesené do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („*fairness*“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom (stranou) konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (stranami) konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

33. Vychádzajúc z uvedených téz, ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti, zohľadňujúc pritom sťažovateľom v ústavnej sťažnosti uplatnenú argumentáciu.

34. Krajský súd opodstatnenosť pretrvávajúceho trestného stíhania sťažovateľa nachádzal v skutočnostiach vyplývajúcich z dovtedy vykonaného vyšetovania. Podľa jeho názoru od vznesenia obvinenia nedošlo k takej zásadnej zmene, ktorá by mohla výrazným spôsobom zoslabiť dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku sťažovateľom. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na základe zabezpečených dôkazných prostriedkov a z nich vyplývajúcich dôkazov podrobne popísal konanie, z ktorého bol sťažovateľ podozrivý. Išlo o presne definované finančné operácie (bankové prevody) s uvedením dátumu ich vykonania, výšky prevedenej sumy

a s označením dotknutých obchodných spoločností ako strán zmluvného vzťahu, na ktoré však v čase realizácie prevodov nemohol byť v zmysle zistených okolností sťažovateľ oprávnený. Mal teda nakladať cudzím majetkom bez zákonného oprávnenia, pretože tak konal v dobe, keď už nebol konateľom príslušnej obchodnej spoločnosti, ako to vyplynulo z výpisu obchodného registra. Obranu sťažovateľa spočívajúcu v tvrdení, že v jeho konaní išlo o vrátenie pôžičiek, spochybňovala podľa krajského súdu skutočnosť, že malo ísť o zmluvu o pôžičke podpísanú sťažovateľom za obe zmluvné strany a na túto zmluvu nadväzovali ďalšie zmluvy uzavreté medzi sťažovateľom, resp. jeho manželkou a ďalšou obchodnou spoločnosťou. Krajský súd vyhodnotil, že vzhľadom na to, za akých okolností a kedy boli tieto zmluvy sťažovateľom predložené, a vzhľadom na obsah týchto zmlúv bolo možné dôvodne predpokladať, že tieto zmluvy (ktoré mali deklarovať záväzkovo-právny vzťah poškodenej obchodnej spoločnosti ako dlžníka) boli iba predstierané a mali iba dodatočne legalizovať konanie sťažovateľa, ktorý previedol finančné prostriedky na veriteľa poškodenej obchodnej spoločnosti. Na základe výpovede svedkyne vyplynulo, že objektívnosť uvedených operácií nebola podopretá ani v účtovníctve obchodných spoločností.

35. Vykonaním výsluchov svedkov, ako uviedol krajský súd, sa objavil aj náznak určitých nevyjasnených vzťahov medzi osobami, ktoré vystupovali v pozícii spoločníkov a štatutárov zainteresovaných obchodných spoločností, avšak bez vykonania výsluchov všetkých podstatných svedkov a jednoznačného ustálenia systému fungovania vzťahov medzi týmito osobami by bol záver o výraznom zoslabení podozrenia zo spáchania trestnej činnosti sťažovateľom predčasný.

36. Krajský súd v tejto časti odôvodnenia svojho rozhodnutia napokon uviedol, že definitívne právne posúdenie konania sťažovateľa môže byť uskutočnené až vyhodnotením všetkých získaných dôkazov a bude závislé od preukázania fiktívnosti zmluvy o pôžičke a od zistenia, či zo strany sťažovateľa išlo o svojvoľné nakladanie s finančnými prostriedkami konateľom poškodenej spoločnosti alebo sťažovateľ konal ako osoba bez oprávnení štatutára.

37. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd pretrvávajúce dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa odôvodnil dostatočne presvedčivo, opierajúc svoj názor o závery dovtedy vykonaného vyšetrovania.

38. Pri posudzovaní existencie väzobného dôvodu krajský prihliadal na skutočnosti, že sťažovateľ mal uzavretú zmluvu o krátkodobom prenájme na dobu jedného roka, že sa na území Slovenska zdržuje skrz svoje podnikateľské aktivity a že deklaroval rozhodnutie natrvalo sa usadiť v Slovenskej republike, ako aj to, že jeho manželka študuje v Bratislave. Tieto ale nepovažoval za dostatočné záruky pre rozhodnutie v prospech sťažovateľa o jeho osobnej slobode. Danosť dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku krajský súd nachádzal najmä v tom, že sťažovateľ je cudzinec – občan Ruskej federácie, na území Slovenska prihlásený na trvalý pobyt na adrese, na ktorej sa však podľa dovtedy vykonaných dôkazov nezdržiaval a nemal ani žiadny vlastnícky vzťah k nehnuteľnosti (prípadne jej časti) nachádzajúcej sa na tejto adrese. Krajský súd to vyhodnotil tak, že mohlo ísť iba o evidenčnú, formálnu záležitosť, a nie faktický pobyt. Za nezanedbateľné a významné pre rozhodnutie o pokračovaní väzby považoval druhostupňový súd väzby sťažovateľa na jeho domovskú krajinu, kde žijú jeho rodičia, s ktorými udržiava vzťahy a kontakty.

39. Za významný faktor v prospech rozhodnutia o väzbe sťažovateľa bol aj spôsob nakladania s finančnými prostriedkami potom, čo bol zrealizovaný prvý prevod v prospech účtu spoločnosti

██████████, a ktorý bol podrobne analyzovaný v predchádzajúcom rozhodnutí sťažnostného súdu. Aj napriek tomu, že manipulácia s peňažnými prostriedkami je v dôsledku rozhodnutia o ich zaistení znemožnená, zámer sťažovateľa zostal podľa názoru krajského súdu čitateľný aj do budúcnosti. Pod vplyvom zmeny, ktorá nastala zaistením finančných prostriedkov, bolo potrebné brať do úvahy celkovú situáciu, v ktorej sa sťažovateľ ocitol, a zohľadňovať, že v dôsledku prebiehajúceho trestného stíhania pre obzvlášť závažný zločin s možnými vážnymi negatívnymi dôsledkami pre sťažovateľa sa jeho pozícia skomplikovala, čo môže takisto závažiť pri vyhodnocovaní benefitov zotrvania na území Slovenska.

40. Pokiaľ rozhodnutie okresného súdu ovplyvnila aj okolnosť, že sťažovateľ mal pri sebe cestovný pas, z čoho bolo možné vyvodzovať jeho tendencie k opusteniu Slovenskej republiky, krajský súd doplnil, že tieto predpoklady sa mohli sťažovateľovi javiť mierne nadnesené, avšak na strane druhej bolo namieste očakávať, že sťažovateľ, ktorý má na území Slovenska evidovaný trvalý pobyt cudzinca, sa bude pri kontrole políciou preukazovať identifikačnou kartou vydanou na Slovensku (doklad o trvalom pobyte na území SR).

41. K návrhu sťažovateľa na nahradenie väzby ponúknutým písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka krajský súd okrem iného uviedol, že v prípade obvinenia z obzvlášť závažnej trestnej činnosti je možné uvažovať o prijatí záruky iba vo výnimočných prípadoch, za splnenia výnimočných okolností, ktoré krajský súd v odôvodnení definoval aj s prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť ESLP.

42. Sťažovateľ v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a v následnej sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu za výnimočné okolnosti prípadu považoval skutočnosť, že mu bola dotknutá obchodná spoločnosť ██████████ „ukradnutá“. Potvrdzujú to podľa obvineného rozsiahle rozpory vo výpovediach svedkov. Reakcia krajského súdu na uvedené spočívala v argumentácii, že odkrývanie pozadia vzťahov medzi osobami, ktoré figurujú alebo figurovali v spoločnostiach ██████████ a ██████████, je predmetom prebiehajúceho konania vo veci zápisu do obchodného registra a tiež aktuálne vedeného trestného konania, avšak bez vypočutia všetkých podstatných svedkov a komplexného vyhodnotenia zabezpečených listinných dôkazov nie je možné prijímať záver, ktorý vo svojich podaniach definoval sťažovateľ. Znamenalo to, že žiadne výnimočné okolnosti prípadu podľa názoru krajského súdu neboli dosiaľ preukázané. Aj pri rešpektovaní zásady, že väzba ako krajné riešenie s najzávažnejším zásahom do základných ľudských práv spomedzi zaisťovacích inštitútov má trvať iba nevyhnutný čas, bolo podľa sťažnostného súdu naďalej nutné konštatovať jej opodstatnenosť. Dovtedajšiu dĺžku väzby bolo s prihliadnutím na závažnosť konania, jej rozsah a s tým súvisiace množstvo vyšetrovacích úkonov, ktoré bolo potrebné pre objasnenie vo veci vykonať, primeraná.

43. Oboznámiac sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa pre rozhodnutie o osobnej slobode sťažovateľa všetkým relevantnými právnymi, ako aj skutkovými otázkami riadne zaoberal a na tieto dal adekvátne a presvedčivé odpovede.

44. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením práv neprimerane odôvodneným napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ako aj sťažovateľom tvrdenu neexistenciou dôvodov väzby ústavný súd pripomína svoju judikatúru, že do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup či správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Tento postup skúma

opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, I. ÚS 444/2018, IV. ÚS 508/2020). Právomocou ústavného súdu je preskúmať zlučiteľnosť konkrétneho rozhodnutia väzobného súdu, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody (v tomto prípade ponechaný vo väzbe, pozn.), s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, IV. ÚS 332/2020, I. ÚS 215/2020).

45. Vo všeobecnosti je možné vysloviť, že posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obťažnou a subtílnou a všeobecné súdy musia striktne vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou všeobecných súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie tej-ktorej veci musia (mali by) svedomito posúdiť (v ktoromkoľvek štádiu konania), či vzatie do väzby alebo jej ďalšie trvanie/predlžovanie je opatrením nevyhnutným pre dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení všetkého úsilia nemožno dosiahnuť inak. Príslušné úvahy súdu by mali byť vyvedené vždy z povahy konkrétnej a individuálnej veci vrátane osoby obvineného, z jeho osobných pomerov, rozsahu potrebného dokazovania, z jeho náročnosti a pod. Do týchto úvah súdu sa ústavný súd cíti oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak nie je rozhodnutie o väzbe podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku republiky, prípadne s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto smere Slovenská republika viazaná (m. m. I. ÚS 348/2016).

46. Pokiaľ konajúci súd vyhodnotil všetky vykonané dôkazy a priklonil sa k záveru o dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa a následnej potrebe ponechania jeho osoby vo väzbe, ústavný súd to musí akceptovať ako výraz jeho autonómneho rozhodovania o osobnej slobode sťažovateľa.

47. V aktuálnej veci sú podľa názoru ústavného súdu závery krajského súdu v otázke potreby ponechania sťažovateľa vo väzbe založené na racionálnych úvahách vychádzajúcich z vyšetrovaním zistených skutočností a nejavia sa ako ústavne neakceptovateľné. Odôvodnenie záverov o existencii dôvodu útekovvej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku u sťažovateľa a o nenahradení väzby inými príslušnými inštitútmi trestného práva je logické, dostatočne odôvodňujúce ďalšie trvanie väzby. V okolnostiach uvedeného preto vyhodnotil ústavný súd námietku sťažovateľa o neprimerane odôvodnenom napadnutom uznesení krajského súdu a neexistencii dôvodov väzby ako zjavne neopodstatnenú.

48. S prihliadnutím na dosiaľ uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti – namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru a čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu nedostatočným odôvodnením uznesenia krajského súdu č. k. 3Tpo/38/2022 z 19. júla 2022 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

49. Len pre úplnosť ústavný súd v súvislosti s námietkou sťažovateľa o porušení jeho práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru konštatuje, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu sa týka rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby a ďalšieho trvania

väzby sťažovateľa. Dôvodnosť ďalšieho trvania väzby a rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby je však *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Článok 5 ods. 1 písm. c) dohovoru sa, naopak, *ratione materiae* vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby (o uvalení väzby). Sťažovateľova námietka o porušení práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru je preto neopodstatnená aj z tohto dôvodu (obdobne napr. III. ÚS 67/08, I. ÚS 105/2019, II. ÚS 314/2020).

50. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 24. augusta 2022

Miloš Maďar
predseda senátu